

<https://www.nzz.ch/feuilleton/pianist-louis-schwarzgebäle-bezwinge-liszt-in-der-tonhalle-id.1440326>

A svájci zongorista, Louis Schwarzgebäle figyelemreméltóan játszotta Lisztet

A fiatal genfi pianista, Louis Schwarzgebäle két évvel ezelőtt debütált a luzerni fesztiválon, most pedig a magyar Nemzeti Filharmonikus Zenekar társaságában, merész programmal lépett a Maag koncertterem közönsége előre.

A fiatal zongorista többé már nem pusztán titkos ígéret. Az 1987-es születésű, svájci-kínai művészcsaládból származó Louis Schwarzgebäle immár a nemzetközi koncertéletben is felfigyeltek. Karrierje azután kezdett felfelé ívelni, hogy 2012-ben a zongoristák rangos leedsi versenyén második helyezést ért el. Azóta Schwarzgebäle már a London Philharmonickal és a Bécsi Szimfonikusokkal is koncertezett, sőt 2014-ben Londonban, a BBC Proms komolyzenei fesztiválon is ott volt. A luzerni fesztiválon két évvel ezelőtt mutatkozott be, mégpedig egy a Lukaskirchében megrendezett szólóesten. A zongoristát azóta a Migros Kulturprozent is felkarolta, és a Migros által szervezett koncertsorozat kereteiben jutott el a zürichi Maag koncertterembe is.

Erőmutatvány

A program Liszt Első zongoraversenyével kezdődött, amelyben a Hamar Zsolt karmester által irányított magyar Nemzeti Filharmonikus Zenekar működött közre. Mikor Louis Schwarzgebäle a színpadra lépett, az embernek némi kétsége támadtak, hogy ez a törékeny fiatalember vajon elég erővel rendelkezik-e ahhoz, hogy a darab súlyos szólórészeivel megbirkózzon. Aztán kezdetét vette az első téTEL a zenekar sűrű mottójával, s mikor rögtön ezt követően a szólista megszólaltatta a klaviatúra egészét átfogó, méretek akkordjait, minden kétségünk hamar továbbállt: Schwarzgebäle minden ereje megvolt ehhez az „erőmutatványhoz”. A rapszodikus felépítésű első téTEL lírai részei viszont egyenesen megmelengették a hallgatók szívét. Különösen az énekeszű-kantabilis melléktéma volt szép, amelyre a klarinét és a szólóhegedű felelt varázslatosan.

Hasonló benyomásunk támadt a lassú téTEL hallatán: a tempo rubato-ban írott lírai részeket Schwarzgebäle megigézően játszotta, a téTEL közepén a drámai kitörés ugyanakkor kissé mesterkéltnek hatott. A Scherzóban aztán a hangvétel egyedisége a legfelső regiszterben megszólaltatott, különös hangzatokban domborodott ki. A negyedik téTEL, az Allegro marziale animato a zongorista kezei között szintén nem csak harciasságát (martial) tartotta meg: még ebben a téTELben is elképesztően részletgazdag játékkal varázsolta el a hallgatókat. Mindezzel ugyanakkor a szólistának a szigorú, indulószerű és a lazább, rapszodikus formarészek közötti különbséget is sikerült érzékeltetnie. Játéka talán csak a téTEL végén, a zenekar fortissimójában „tűnt el” reményvesztetten, bár az igazsághoz hozzátarozik, hogy ebben a túlzásokba eső magyar Nemzeti Filharmonikus Zenekar is ludas volt kicsit.

Gyengéd hangok Margitnak

Ezt követően, a keretprogramban a zenekaré és a vezető karmesteré volt a főszerep. Elsőnek Veress Sándor Threnos in memoriam Béla Bartók című műve hangzott el, egy gyászének, amelyet a zeneszerző tanárának halálára írt. Mindaz, amit a vendégenekar kvalitásairól már e konvencionális gyászinduló alatt sejteni lehetett, a műsort záró Faust-szimfóniában teljességgel nyilvánvalóvá vált.

Az első téTEL, amely a címszereplőt, Faustot ábrázolja, Hamar Zsolt drámai impetussal indította útjára, és a zenei ellentétekben sikeresen jelenítette meg a figura ellentmondásait, meghasonlottságát. A Margitot ábrázoló középső téTELben a korábban teljes gózzel nyomuló zenekar meglepően gyengéd hangokat játszott, hangzó jellemzését adva az ártatlan, mindazonáltal vágyakkal teli Margitnak. Az előadás csúcspontja azonban a harmadik, zárótéTEL volt, amely Mefisztóról szól. Liszt itt a téMAMETAMORFÓZIS művészeti eszközével él, amelyet Berlioztól leszett el. Igazi mestermunka ez a téTEL. A zenekar pedig a téMÁNAK a ritmikát, hangzásét, illetve harmonizálást érintő valamennyi „elhajlását” fantasztikusan játszotta.

Der Schweizer Pianist Louis Schwizgebel macht Liszt zum Ereignis

Vor zwei Jahren debütierte er am Lucerne Festival, jetzt trat der junge Genfer Pianist Louis Schwizgebel zusammen mit der Ungarischen Nationalphilharmonie und einem fordernden Programm erstmals in der Tonhalle Maag auf.

Thomas Schacher 28.11.2018, 14:00 Uhr

Louis Schwizgebel wurde 1987 in Genf als Sohn einer schweizerisch-chinesischen Künstlerfamilie geboren. (Bild: Marco Borggreve / PD)

Ein Geheimtipp ist der junge Pianist längst nicht mehr. Louis Schwizgebel, 1987 in Genf als Sohn einer schweizerisch-chinesischen Künstlerfamilie geboren, erregt bereits international Aufsehen. Los ging seine Karriere so richtig, nachdem er 2012 beim renommierten Klavierwettbewerb von Leeds den zweiten Preis gewonnen hatte. Schwizgebel konzertiert seither mit Orchestern wie dem London Philharmonic oder den Wiener Symphonikern, 2014 konnte man ihn bei den BBC Proms in London erleben. Vor zwei Jahren debütierte er am Lucerne Festival mit einem Rezital in der Lukaskirche. Gefördert wurde der Pianist auch vom Migros-Kulturprozent, in dessen Konzertserie er nun erstmals in der Tonhalle Maag in Zürich aufgetreten ist.

Parforceleistung

Auf dem Programm steht das 1. Klavierkonzert von Franz Liszt, begleitet von der Ungarischen Nationalphilharmonie unter der Leitung von Zsolt Hamar. Wenn Louis Schwizgebel das Podium betritt, kommt einem ein feingliedriger junger Mann entgegen, und man hegt zunächst gewisse Zweifel, ob er wohl die Kraft besitze, diesen schwergewichtigen Solopart zu bewältigen. Dann hebt der erste Satz mit dem wuchtigen Motto des Orchesters an, gleich darauf setzt der Solist mit vollgriffigen Akkordpassagen ein, die die ganze Klaviatur umspannen – und schnell sind die Zweifel wie weggeblasen: Der Pianist hat durchaus die Kraft für diese Parforceleistung. Dennoch wird einem erst in den nachfolgenden lyrischen Partien des rhapsodisch aufgebauten Kopfsatzes richtig warm ums Herz. Ganz besonders beim kantablen Seitenthema, das Klarinette und Solovioline zauberhaft beantworten.

Ähnliches lässt sich beim langsamen Satz beobachten: Die Lyrismen mit ihren Tempi rubati geraten dem Pianisten berückend, während der dramatische Ausbruch in der Mitte des Satzes etwas gezwungen wirkt. Bewundernswertes klangliches Raffinement tritt dann beim Scherzo in den neckischen Klängen in höchster Lage zutage. Der vierte Satz, das Allegro marziale animato, erklingt unter den Händen des Pianisten eben nicht nur martialisch, sondern auch hier zaubert er eine Fülle von Nuancen aus seinem Flügel. Dabei beweist Schwizgebel ein gutes Gespür für den Kontrast zwischen den strengen, marschartigen und den lockeren, rhapsodischen Formteilen. Nur am Schluss geht er im Fortissimo des Orchesters hoffnungslos unter – wie denn die Ungarische Philharmonie auch sonst gern etwas dick aufträgt.

<https://www.nzz.ch/feuilleton/pianist-louis-schwizgebel-bezwingt-liszt-in-der-tonhalle-ld.1440326>

Sanfte Töne für Gretchen

Die Stunde des Orchesters und seines Chefdirigenten schlägt im Rahmenprogramm. Zu Beginn erklingt «Threnos in memoriam Béla Bartók» von Sándor Veress, ein Trauergesang, den der Komponist als Reaktion auf den Tod seines Lehrers geschrieben hat. Während man bei diesem eher konventionellen Trauermarsch die Qualitäten des Gastorchesters bereits ahnt, kommen diese bei der abschliessenden «Faust»-Sinfonie von Liszt ausgiebig zur Geltung.

Den ersten Satz, der den Titelhelden charakterisiert, geht Hamar mit dramatischem Impetus an und hebt in den musikalischen Gegensätzen die Zerrissenheit der Figur hervor. Im Gretchen-Mittelsatz schlägt das Hochdruck-Orchester überraschend sanfte Töne an und macht sowohl den unschuldigen wie auch den sehnsüchtigen Charakter Margaretes hörbar. Den Höhepunkt der Interpretation bringt schliesslich der dritte Satz, der Mephistopheles gewidmet ist. Liszt gelingt hier mit dem Kunstgriff der Themenmetamorphose, den er von Berlioz übernommen hat, ein wahres Meisterstück. Und das Orchester setzt all die rhythmischen, klanglichen und harmonischen Verfremdungen der Themen brillant um.